

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

6. De materia, forma, & ministro matrimonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

educatio; socialis cohabitatio ad familiam rectè administrandam, muniaque domestica inter se congruè partienda ac subeunda; remedium concupiscentiæ, ac denique Sacramentum seu signum conjunctionis Christi cum Ecclesia. Dixi, simul; quia licet, semperque licuit, successivè plures habere vel uxores vel viros, priori matrimonio per mortem alterius conjugum dissoluto, ut patet ex Tit. de secundis nuptiis.

4. Sequitur in definitione conjunctio. Pro cuius intelligentia sciendum, in matrimonio hæc tria potissimum repetiri, Consensum interiore, contractum exteriorum, & vinculum ex iis ortum: Hic autem sumitur conjunctio pro vinculo animorum, nato ex mutuo consensu interiori & contractu exteriori, tamquam causa efficiens; non autem pro conjunctione corporum, quia matrimonium non facit concubitus, seu virginitatis defloratio, sed pactio conjugalitatis, seu mutua voluntas & consensus, l. Nuptiis D. de Reg. Juris, can. Cum initiatur can. Sufficiat xxvii q. 2. c. Cum locum 14. & alibi b. s. Et cum carnalis copula sit usus rei, in alterius potestatem per matrimonium translata, non magis ad essentiam matrimonii pertinet, quam in omni alio contractu, veluti emptionis, locationis, & c. usus rei in eum deductæ pertinet ad substantiam ipsius contractus.

Nunc sequitur, matrimonium, solo consensu contractum, licet nulla copula carnalis intercesserit, dici verè matrimonium, can. Conjuges & can. Conjuges xxvii q. 2. nec dirimi per aliud subsequens cum alia, etiam carnali copula consummatum, c. fin. inf. de sponsa duorum * 5. Similiter verum matrimonium fuisse inter B. Joseph & D. Virginem, can. Beata xxvii q. 2. quos conjuges fecit consensus cohabitandi, & individuam vitæ consuetudinem retinendi: nam licet B. Virgo proposuisset servare vovum virginitatis in corde, nihilominus committens virginitatem suam divinæ dispositioni, consensit in carnalem copulam, non illam appetendo, sed divinæ inspirationi in utroque obediendo, d. can. Beata.

Non obstat can. Non est dubium 16. cum seq. ibid ubi dicitur, non esse dubium, illam mulierem non pertinere ad matrimonium, cum qua commisitio sexus non docetur fuisse; quia, ut advertit edictio Gregoriana, prior Canone non reperitur apud D. Augustinum, ex quo eum citat

Gratianus, videturque summarium Canonis sequentis, quem depravatè quoque legit Gratianus, ut videtur ibidem licet in editione Gregoriana.

Non obstat etiam, quod matrimonium efficiat, ut sint duo in carne una, quod non videtur efficere ante copulam: Quia esse duos in carne una, non est commiseri, sed haberi tamquam unam carnem, quod fit per hoc solum, quod uterque alterius corporis potestatem habeat.

6. Continetur autem matrimonii individua consuetudo, quia eo animo contrahitur, ut nunquam dissolvatur, nec enim matrimonium ad tempus contrahi potest, can. Solet xxxii q. 2. c. fin. inf. de condit. appositis. in eoque distinguitur à concubinato, qui tantum ad tempus instituitur, donec placuerit.

Non obstat, quod Jure civili matrimonium multis modis etiam quoad vinculum dissolvatur, altero conjugum licet in vivo, toto Tit. D. de divortio & Cod. de repudiis: Quia illa dissolutio & separatio præter mentem & animum contrahentium evenit. Jure verò Pontificio, quod hac in parte sequendum est, matrimonium est verè individuum atque indissolubile, quoad vivit uterque conjugum, quia quos Deus conjunxit, homo non separet, can. Si quis cum matre sine can. Quos Deus seq xxxii q. 2. Licet aliquando conjuges separentur a se invicem quoad horum seu cohabitacionem, inf. Tit. de divortio: Et matrimonium non consummatum per Religionis ingressum dissolvatur. Individua verò consuetudine continetur, ut mulier talem se omnibus exhibeat viro, qualis ipsa sibi est, & è converso, d. can. Beata, s. c. u. ut dicitur in l. 1. D. de ritu nuptiarum, consortium omnis vitæ, divini atque humani juris communicatio. Et hinc fit, quod ejusdem civitatis censeatur uxor, cujus est mantus, l. fin. § idem rescripserunt, D. Ad municipalem: Aliaque similia ea ratione mariti competant: De quibus vide Tholosanum, Synag. Juris universi l. n. §. c. 4. n. 9. § 6.

§ VI. De materia, forma & ministro matrimonii.

1. Materia sunt corpora ipsorum contrahentium.
2. Forma sunt verba conjugum sive signa experimentia consensus.

3. 4. Ministri sunt persona contrahentes, nō Sacerdotes.

Omissis variis Doctorum opinionibus, dicendum, materiam matrimonii esse ipsa corpora

ra con-

trahentium. Ut enim aliorum contractuum materia semper est res illa, de qua est contractus, quæque datur & accipitur, veluti materia emptionis est domus, ager, equus, vestis: Ita etiam cum in contractu matrimonii corpora ipsorum contrahentium tradantur mutuo, & accipiuntur juxta illud 1. ad Cor. 7. *Vir non habet potestatem sui corporis &c.* ipsa erunt materia hujus Sacramenti, non etiam consensus, ut vult Gl. 16. *Tua nos 26. h. 1.* quandoquidem Christus matrimonium reliquit intra limites & naturam contractus, addidit ei consecrationem, ut esset contractus sacer, qui ante Christi institutionem erat profanus. Vide Covar. 1. p. de Matrim. § unico n. 8. & Basil. Pontium de matrim. lib. 4. ca. 7. n. 12.

2. Similiter ut forma aliorum contractuum est consensus mutuus, expressus verbis vel signo aliquo externo, quo inter contrahentes de re danda & accipienda convenit: Ita forma matrimonii sunt verba ipsa conjugum, vel signa externa, exprimentia consensum. Nam licet in profanis contractibus verba sufficiant sine consensu interno, eo quod homines verbis exterius prolatis stare debeant, nec possit judicare de internis: tamen in contractu matrimonii, ob ipsius excellentiam, requiritur etiam consensus internus signo aliquo externo expressus. Verba ad contrahendum matrimonium magis idonea sunt. *Ego te in meam uxorem accipio, &c. ego te accipio in meum maritum &c. Si inter virum pensile h. 1.* vel alia similia, consensum de presenti exprimentia, dummodo serio, non joco pronuncientur, alioquin non obligant. *l. Obligationum substantia § si. D. de oblig. & act.* Quod si verò idonei scientia & ætate ad contrahendum matrimonium, per verba contrahant obscura, ut alter alterum non intelligat, communem verborum intellectum idiomatis, quo contractus, sequi tenentur, *c. ex lit. h. 1.*

3. Ministri verò hujus Sacramenti sunt ipsæmet personæ contrahentes. Si quidem is est minister Sacramenti, qui formam Sacramenti superinducit materiæ: Id autem faciunt contrahentes proferendo verba, aut signa edendo, quibus mutuum consensum exprimunt. Quamquam, ubi Conc. Trid. est promulgatum, debeant ex illius decreto ea verba proferri, aut signa edere, in præsentia Parochi, aut alterius de ejus licentia, & coram testibus, ut postea dicemus.

4. Quod autem Sacerdos non sit hujus Sa-

cramenti minister, nec ejus verba & benedictio sint de essentia matrimonii, sed merè extrinseca patet tum ex eo, quod ante Conc. Trid. matrimonium, sive publicè sive clandestinè absque Sacerdote contractum, fuerit verum matrimonium; tum ex eo, quod secundæ nuptiæ non benedicantur à Sacerdote, & tamen, sint vera matrimonia & Sacramenta.

Non obstat Canon aliter xxx. q. 5. ubi matrimonia, sine Sacerdote contracta, videntur non esse matrimonia, sed adulteria, vel stupra, vel fornicationes: Quia id intelligitur de foro exteriori, quatenus Ecclesia semper præsumpsit & judicavit fornicationem, nisi matrimonium legitimis testibus probari possit. Hodie post Conc. Trid. matrimonium absque præsentia Parochi, vel alterius Sacerdotis, de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, contractum est nullum & irritum, ut postea dicetur.

§ VII. De ætate requisita ad contrahendum matrimonium.

1. *Ætatem leges pubertate & annorum numero definiunt.*

2. *Canones ex habitu corporis & potentia generandi*

1. **Q**uemadmodum verò ad contrahenda sponsalia, ita & ad matrimonia ineunda imprimis requisita est ætas certa. Quæ autem ætate expediant & valeant matrimonia contrahi, variè censuerunt Philosophi, ut videre licet apud Covar. p. 2. de matrim. c. 5. cum verò matrimonium ad proli generationem institutum sit, Jura tam Civilia quam Canonica hanc ætatem pubertate definiunt: Hoc tamen discrimine quod Civilia pubertatem ex annorum numero soleant æstimare, in masculo quatuordecim, in femina duodecim, *Instit. de nupt. in princ. juncto Tit. Quibus modis finiatur tut. & c. 3. inf. de despos. impub.* ea quidem differentia inter utrumque sexum, quod potentia generandi citius feminis, quam viris accidere soleat, qua de re lætè Tiraquel l. 6. *connub. n. 38.* Gutierrez in *Auth. Sacramenta puberit. c. Si adversus venditionem, &c.*

2. At verò sacri Canones pubertatem ex habitu corporis & potentia generandi metiuntur, quæ prædictum annorum numerum nonnunquam antevertit, *c. 3. 8. & alius inf. de despos. impub.* Quod cum sit, dicitur malitia sive prudentia supplere ætatem, scilicet juris Civilis, *c. 9. inf. d. tit. & c. unico §. 1. eod. in 6.* Exempla vide apud